

Wymagania edukacyjne

Temat lekcji	Wymagania podstawowe Uczeń:		Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:		
	Ocena dopuszczająca [1]	Ocena dostateczna [1+2]	Ocena dobra [1+2+3]	Ocena bardzo dobra [1+2+3+4]	Ocena celująca [1+2+3+4+5]
Dział I. Podstawy pierwszej pomocy					
1. Organizacja pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje potencjalne źródła zagrożenia w kontakcie z poszkodowanym ocenia własne możliwości w kontekście zakresu pierwszej pomocy wymienia nazwy służb ratunkowych i podaje ich numery alarmowe wzywa prawidłowo pomoc stosuje uniwersalne środki ochrony osobistej wymienia przedmioty, które powinny się znaleźć w apteczce, np. domowej, samochodowej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie „stan zagrożenia życia” wymienia działania wchodzące w zakres pierwszej pomocy podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w lasach wskazuje sposób zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi osoby poszkodowanej 	<ul style="list-style-type: none"> określa, kiedy wezwać pomoc i w jaki sposób przekazać informacje o zdarzeniu wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w miejscu zdarzenia prezentuje sposoby zadbania o własne zdrowie w miejscu zdarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> podaje definicję, wymienia cele i zadania pierwszej pomocy opisuje przeznaczenie środków znajdujących się na wyposażeniu apteczki pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia oraz przedstawia jego rolę przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć
2. Kontrola funkcji życiowych	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje osobę w stanie zagrożenia życia podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje rolę układów oddechowego, krążenia i nerwowego dla prawidłowego funkcjonowania organizmu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krążenia i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub do zagrożenia życia

AUTOR: Bogusława Breitkopf

Temat lekcji	Wymagania podstawowe Uczeń:		Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:		
	Ocena dopuszczająca [1]	Ocena dostateczna [1+2]	Ocena dobra [1+2+3]	Ocena bardzo dobra [1+2+3+4]	Ocena celująca [1+2+3+4+5]
		<ul style="list-style-type: none"> wymienia następstwa zaburzeń czynności układów stanowiących „triadę przeżycia” 			
3. Utrata przytomności	<ul style="list-style-type: none"> ocenia przytomność poszkodowanego ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez maks. 10 s) udrażnia drogi oddechowe tzw. rękoczynem czoło-żuchwa prawidłowo wzywa pomoc podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> układa osobę nieprzytomną w pozycji bocznej bezpiecznej zapewnia osobie nieprzytomnej komfort termiczny systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej 	<ul style="list-style-type: none"> zna zasady postępowania z osobą nieprzytomną przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia objawy utraty przytomności 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej
4. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa	<ul style="list-style-type: none"> ocenia przytomność poszkodowanego ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez maks. 10 s) wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej prawidłowo wzywa pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady zdarzeń, w których dochodzi do nagłego zatrzymania krążenia przedstawia sytuacje, w których można prowadzić resuscytację z wyłącznym uciskaniem klatki piersiowej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasady postępowania z osobą nieprzytomną wymienia oznaki zatrzymania krążenia omawia uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” opisuje algorytm podstawowych czynności resuscytacyjnych u osoby dorosłej, dzieci i niemowląt wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) oraz wskazuje na jego znaczenie dla zwiększenia skuteczności akcji resuscytacyjnej przedstawia algorytm podstawowych czynności resuscytacyjnych z użyciem aparatu AED

AUTOR: Bogusława Breitkopf

Temat lekcji	Wymagania podstawowe Uczeń:		Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:		
	Ocena dopuszczająca [1]	Ocena dostateczna [1+2]	Ocena dobra [1+2+3]	Ocena bardzo dobra [1+2+3+4]	Ocena celująca [1+2+3+4+5]
	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje na fantomie uciski klatki piersiowej i sztuczne oddychanie samodzielnie i we współpracy z drugą osobą podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 			
5. Zadławienia	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje podstawowe czynności pierwszej pomocy w zadławieniu prawidłowo wzywa pomoc podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje na fantomie tzw. rękoczyn ratunkowe w przypadku zadławienia wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie i mechanizm zadławienia 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia algorytm podstawowych czynności ratowniczych w zadławieniu, w zależności od wieku i stanu poszkodowanego
6. Rany i podstawowe sposoby ich opatrywania	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje opatrunek opasunkowy w obrębie kończyny prawidłowo wzywa pomoc podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, w lasach 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami i krwotokami
7. Inne sposoby opatrywania ran	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu

AUTOR: Bogusława Breitkopf

Temat lekcji	Wymagania podstawowe Uczeń:		Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:		
	Ocena dopuszczająca [1]	Ocena dostateczna [1+2]	Ocena dobra [1+2+3]	Ocena bardzo dobra [1+2+3+4]	Ocena celująca [1+2+3+4+5]
	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo wzywa pomoc • stosuje opatrunek uciskowy • podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, w lasach • podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć • tamuje krwotok za pomocą opaski uciskowej 	<ul style="list-style-type: none"> • tamuje krwotok z trudno dostępnych miejsc: pach, pachwin, szyi 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady pierwszej pomocy w urazach z użyciem broni konwencjonalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje „krwotok masywny” • tamuje krwotok z wykorzystaniem stazy taktycznej
8. Uszkodzenia kości i stawów	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady unieruchomienia złamań kości długich i stawów (zasada Potta) • prawidłowo unieruchamia kończynę po urazie w zastanej pozycji w sytuacjach symulowanych • wykorzystuje dostępny sprzęt do unieruchomienia złamanej kończyny • prawidłowo wzywa pomoc • podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sytuacje, w których może dojść do urazów kręgosłupa • wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady unieruchomienia złamań kości długich i stawów (zasada Potta) • opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn • wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn • przedstawia metody przenoszenia poszkodowanych z urazem kręgosłupa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia cel doraźnego unieruchomienia kończyny (ograniczenie ruchu, zmniejszenie bólu, ograniczenie ryzyka pogłębiania urazu, umożliwienie bezpiecznego transportu) • opisuje przykłady powikłań wynikających z urazu kręgosłupa

Temat lekcji	Wymagania podstawowe Uczeń:		Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:		
	Ocena dopuszczająca [1]	Ocena dostateczna [1+2]	Ocena dobra [1+2+3]	Ocena bardzo dobra [1+2+3+4]	Ocena celująca [1+2+3+4+5]
9. Oparzenia termiczne i chemiczne	<ul style="list-style-type: none"> demonstruje metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny prawidłowo wzywa pomoc podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie „oparzenie” wymienia przyczyny i rodzaje oparzeń 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego
10. Podtopienia	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zagrożenia związane z wodą wyjaśnia, jak zapobiegać tonięciu i wypadkom w akwenach wodnych prawidłowo wzywa pomoc podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady zagrożeń w środowisku wodnym przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, na czym polega udzielenie pierwszej pomocy osobie podtopionej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia różnicę między podtopieniem a utonięciem opisuje sytuacje, w jakich dochodzi do tonięcia 	<ul style="list-style-type: none"> odtwarza etapy pomocy w podtopieniach podejmuje czynności pierwszej pomocy (pozycja bezpieczna, zapobieganie zachłyśnięciu i wychłodzeniu) po wydobyciu poszkodowanego z wody w sytuacji symulowanej
11. Zatrucia	<ul style="list-style-type: none"> podejmuje prawidłowe działania wobec osoby podejrzanej o zatrucie w sytuacji symulowanej prawidłowo wzywa pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zasady bezpieczeństwa w pomieszczeniach skażonych tlenkiem węgla lub innymi gazami toksycznymi 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zatrucia tlenkiem węgla (czadem), lekami lub środkami odurzającymi, wymienia ich objawy 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia algorytm podstawowych czynności ratowniczych w zatruciach w zależności od środka trującego

AUTOR: Bogusława Breitkopf

Temat lekcji	Wymagania podstawowe Uczeń:		Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:		
	Ocena dopuszczająca [1]	Ocena dostateczna [1+2]	Ocena dobra [1+2+3]	Ocena bardzo dobra [1+2+3+4]	Ocena celująca [1+2+3+4+5]
	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega udzielenie pierwszej pomocy w zatruciach 			
12. Pogryzienia, użądlenia, wstrząs	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze przyczyny wstrząsu stosuje zasady postępowania przeciwwstrząsowego (ułożenie, ochrona przed wychłodzeniem, wsparcie psychiczne poszkodowanego) prawidłowo wzywa pomoc podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, w lasach przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega udzielenie pierwszej pomocy we wstrząsie 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zagrożenia związane z wystąpieniem wstrząsu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia algorytm podstawowych czynności ratowniczych w sytuacji wstrząsu anafilaktycznego

Temat lekcji	Wymagania podstawowe Uczeń:		Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:		
	Ocena dopuszczająca [1]	Ocena dostateczna [1+2]	Ocena dobra [1+2+3]	Ocena bardzo dobra [1+2+3+4]	Ocena celująca [1+2+3+4+5]
Dział II. Sytuacje zagrożeń nadzwyczajnych					
13. Międzynarodowe prawo humanitarne	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje obiekty opatrzone międzynarodowymi znakami ochrony zabytków 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe akcje podejmowane w regionie przez Polski Czerwony Krzyż 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i określa zakres działania wybranych stowarzyszeń i organizacji, np. Polskiego Czerwonego Krzyża omawia podstawy prawne funkcjonowania obrony cywilnej w Rzeczypospolitej Polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia podstawowe zasady międzynarodowego prawa humanitarne 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne dokumenty ONZ regulujące funkcjonowanie obrony cywilnej w świecie
14. Ochrona ludności i zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej, środka transportu lub rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi omawia możliwości wykorzystania środków podręcznych i masek przeciwgazowych do ochrony ludzi przed szkodliwym wykorzystaniem toksycznych środków przemysłowych oraz bojowych środków trujących 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę wymienia materiały, które można wykorzystywać jako zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia sposoby zabezpieczenia żywności i wody przed skażeniami wyjaśnia, na czym polegają zabiegi specjalne i sanitarne omawia sposób użycia indywidualnego pakietu przeciwichemicznego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie pojęć: „odkażanie”, „dezaktywacja”, „dezynfekcja”, „deratyzacja” 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zastosowanie indywidualnego pakietu radioochronnego

Temat lekcji	Wymagania podstawowe Uczeń:		Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:		
	Ocena dopuszczająca [1]	Ocena dostateczna [1+2]	Ocena dobra [1+2+3]	Ocena bardzo dobra [1+2+3+4]	Ocena celująca [1+2+3+4+5]
15. Służby ratownicze	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rolę i zasady funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej oraz Państwowego Ratownictwa Medycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje działania podejmowane przez Państwową Straż Pożarną oraz Państwowe Ratownictwo Medyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje ochotnicze służby i podmioty ratownicze, takie jak: Ochotnicza Straż Pożarna i Pogotowie Ratunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
16. Ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych • wskazuje drogi ewakuacji w szkole • potrafi zainstalować w telefonie komórkowym dostępny w miejscu swojego zamieszkania system ostrzegania o lokalnych zagrożeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu • wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność • wyznacza strefę bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych • rozróżnia zagrożenia czasu pokoju i czasu wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje i rozpoznaje rodzaje alarmów oraz sygnałów alarmowych • wskazuje miejsca ukrycia się po ogłoszeniu poszczególnych alarmów 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice
17. Zagrożenia naturalne, budowlane i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zagrożenia i ich źródła • opisuje obowiązki pieszego i kierowcy w zakresie zachowania się na drodze w momencie przejazdu karetki pogotowia lub innego pojazdu z włączonymi sygnałami uprzywilejowania 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady postępowania podczas pożaru, w przypadku wypadków komunikacyjnych, w czasie zagrożenia powodzią, w przypadku katastrofy budowlanej, wycieku gazu z instalacji w budynku mieszkalnym, odnalezienia niewypału lub niewybuchu, zagrożenia lawiną, intensywnej śnieżyicy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi, pożaru lub innych klęsk żywiołowych • potrafi dobrać odpowiedni rodzaj środka gaśniczego w zależności od rodzaju pożaru (np. płonąca patelnia, płonący komputer) 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy • wymienia rodzaje i zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej, środka transportu lub rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi

AUTOR: Bogusława Breitkopf

Temat lekcji	Wymagania podstawowe Uczeń:		Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:		
	Ocena dopuszczająca [1]	Ocena dostateczna [1+2]	Ocena dobra [1+2+3]	Ocena bardzo dobra [1+2+3+4]	Ocena celująca [1+2+3+4+5]
18. Zagrożenia związane z działalnością człowieka	<ul style="list-style-type: none"> omawia zasady zachowania się w przypadku zdarzeń terrorystycznych (np. w razie wtargnięcia uzbrojonej osoby do szkoły czy centrum handlowego) wyjaśnia znaczenie cyberprzemocy wskazuje niewłaściwe zachowania dotyczące cyberprzemocy rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach 	<ul style="list-style-type: none"> omawia procedury postępowania w przypadku wystąpienia cyberprzemocy opisuje właściwą reakcję w sytuacji wystąpienia cyberprzemocy omawia wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę podaje sposoby zabezpieczenia żywności i wody przed skażeniami 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia materiały, które można wykorzystywać jako zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry wymienia rodzaje znaków substancji toksycznych i miejsca ich ekspozycji 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady skutków użycia środków biologicznych, chemicznych i wybuchowych omawia zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia przy użyciu akronimu „uciekaj, schowaj się, walcz” 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie terroryzmu (w zakresie zagrożenia terrorystycznego)
Dział III. Bezpieczeństwo państwa					
19. System bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej – podsystem operacyjny	<ul style="list-style-type: none"> omawia geopolityczne, militarne i gospodarcze aspekty bezpieczeństwa państwa wymienia zadania parlamentu, prezydenta i rady ministrów w dziedzinie obronności 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje elementy systemu obronnego państwa 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje elementy podsystemu ochronnego państwa i ludności 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwy formacji służb mundurowych układu pozamilitarnego państwa wyjaśnia zadania tych służb w systemie bezpieczeństwa państwa 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy składowe systemu bezpieczeństwa, jego poszczególne instytucje, charakter związków między nimi

Temat lekcji	Wymagania podstawowe Uczeń:		Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:		
	Ocena dopuszczająca [1]	Ocena dostateczna [1+2]	Ocena dobra [1+2+3]	Ocena bardzo dobra [1+2+3+4]	Ocena celująca [1+2+3+4+5]
20. System bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej – podsystem wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podsystem społeczny państwa 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podsystem gospodarczy państwa 	<ul style="list-style-type: none"> określa zakres działania wybranych organizacji proobronnych, których definicję określa ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o Obronie Ojczyzny (Dz.U. poz. 655) 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia istnienie Międzynarodowego Czerwonego Krzyża oraz Polskiego Czerwonego Krzyża 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego, rozróżnia je i przypisuje właściwe znaczenie w kontekście bezpieczeństwa lokalnego i całego państwa
21. Powinności obronne i kryzysowe władz, instytucji oraz obywateli	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia rolę świadczeń obywateli na rzecz obronności wymienia zadania i kompetencje władz państwowych i samorządowych w zakresie obronności 	<ul style="list-style-type: none"> omawia podstawowe zasady zarządzania kryzysowego 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady zarządzeń, jakie mogą wydać władze w związku z kryzysem 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie pojęć „siatka bezpieczeństwa” i „infrastruktura krytyczna” 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje analizy wybranych zjawisk społecznych (stany nadzwyczajne) z wykorzystaniem właściwej terminologii
22. Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej	<ul style="list-style-type: none"> omawia zadania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> omawia struktury Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> omawia podstawowe uzbrojenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> omawia podstawowe wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej
Dział IV. Edukacja obronna					
23. Reagowanie w wypadku zagrożenia wojną	<ul style="list-style-type: none"> opisuje ograniczenia organizmu ludzkiego związane z brakiem snu, wody i pożywienia 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ czynników atmosferycznych na możliwości przetrwania 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje sposób wykorzystania środków podręcznych w celu zwiększenia szans przetrwania 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zjawisko paniki oraz omawia sposoby jej przeciwdziałania 	<ul style="list-style-type: none"> omawia możliwości pozyskiwania wody i pożywienia występujących w środowisku naturalnym

AUTOR: Bogusława Breitkopf

Temat lekcji	Wymagania podstawowe Uczeń:		Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:		
	Ocena dopuszczająca [1]	Ocena dostateczna [1+2]	Ocena dobra [1+2+3]	Ocena bardzo dobra [1+2+3+4]	Ocena celująca [1+2+3+4+5]
24. Cyberbezpieczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zasady identyfikacji podstawowych zagrożeń cyberbezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje podstawowe zagrożenia cyberbezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> omawia podział ról w czasie współdziałania układu militarnego z podmiotami układu pozamilitarnego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wybrane definicje cyberbezpieczeństwa zawarte w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz.U. z 2020 r. poz. 1369, z 2021 r. poz. 2333 i 2445 oraz z 2022 r. poz. 655) oraz dokumentach NATO 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy i przedstawia złożone wypowiedzi dotyczące roli i miejsca cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa państwa
25. Bezpieczeństwo podczas strzelania	<ul style="list-style-type: none"> omawia zasady zachowania się na strzelnicy 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasady bezpiecznego i efektywnego posługiwania się bronią strzelecką 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia konieczność stosowania środków ostrożności podczas strzelania 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje obowiązki korzystającego ze strzelnicy 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi wykonać strzelanie z wykorzystaniem: broni kulowej, pneumatycznej, replik broni strzeleckiej (ASG), strzelnic wirtualnych albo laserowych
26. Składanie i rozkładanie broni	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przeznaczenie broni strzeleckiej 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zasady bezpiecznego obchodzenia się z bronią 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe elementy broni palnej 	<ul style="list-style-type: none"> rozdzieli podstawowe elementy broni palnej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zasady składania i rozkładania broni

UWAGA: Strzelanie należy odbyć na strzelnicy w terminie wyznaczonym przez dyrekcję szkoły. Na zajęcia należy przeznaczyć dodatkowe godziny (najlepiej jeden dzień) niewynikające z planu zajęć EDB.

AUTOR: Bogusława Breitkopf